

Libraria e Vërejtjeve Shëndetësore - SHTOJCA 1

VËREJTJET SHËNDETËSORE TË KOMBINUARA, VËREJTJET E PËRGJITHSHME DHE MESAZHI INFORMUES

Udhëzime:

- i. Vërejtjet e kombinuara dhe vërejtjet e përgjithshme duhet të korrespondojnë me njëra tjetrën ashtu siç janë paraqitur më poshtë në këtë dokument, të grupuara në 10 lloje të vërejtjeve të renditura me numër rendor nga 1 deri në 10.
- ii. Çdo paketim i produkteve të duhanit për tymosje duhet të përmbajë vërejtjen e kombinuar, vërejtjen e përgjithshme dhe mesazhin informues.
- iii. Mesazhi informues është i njëjtë për të gjitha paketimet e produkteve të duhanit për tymosje: ***"Tymi i duhanit përmban mbi shtatëdhjetë (70) substanca që shkaktojnë kancerin"***.
- iv. Çdo paketim i produkteve të duhanit që nuk tymoset duhet të ketë vërejtjen shëndetësore të përgjithshme: ***"Ky produkt i duhanit dëmton shëndetin tuaj dhe krijon varësi"***.
- v. Vërejtjet shëndetësore për paketimet e produkteve të duhanit për tymosje në formë kuboide duhet të merren nga shtojca-3 e librisë së vërejtjeve shëndetësore. Këto vërejtje janë të formatizuara, me rezolucion dhe cilësi të lartë.
- vi. Mënyra e vendosjes së vërejtjeve shëndetësore për forma të ndryshme të paketimeve të produkteve të duhanit është e ilustruar në shtojcën-2 të librisë së vërejtjeve shëndetësore.
- vii. Fotografitë me cilësi të lartë të vërejtjeve të kombinuara për të gjitha paketimet e produkteve të duhanit, përveç atyre për paketimet në formë kuboide (këto merren nga shtojca numër 3), mund të shkarkohen në linkun <https://msh.rks-gov.net/Documents/Index/270> apo të kërkohen nga Ministria e Shëndetësisë në email adresën msh.info@rks-gov.net.

VËREJTJA 1

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHKAKTON KANCERIN E FYTIT

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Ky duhanpirës është sëmurë nga kanceri i fytit. Laringu i tij është hequr dhe tash mund të merr frymë vetëm nëpërmjet të zgavrës në fytin e tij.

VËREJTJA 2

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHAKTON KANCERIN E GOJËS

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Konsumimi i duhanit shkakton kancerin e gjuhës, buzëve dhe pjesëve të tjera të gojës. Trajtimi mjekësor përfshinë operacione që mund të deformat fytyrën tuaj.

VËREJTJA 3

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHKAKTON SËMUNDJE TË ENËVE TË GJAKUT

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Konsumimi i duhanit ngushton dhe bllokton enët e gjakut, duke e reduktuar qarkullimin e gjakut dhe oksigjenit në gjymtyrët tuaja. Me kalimin e kohës, kjo shkakton dhimbje, plagë të hapura dhe gangrenë që shpie në amputimin e gjymtyrëve.

VËREJTJA 4

Vërejtja e përgjithshme:

MBRONI FËMIJËT NGA TYMI I DUHANIT

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Fëmijët që i ekspozohen tymit të duhanit preken nga sëmundje të rrezikshme të mushkërive, infeksione të veshit dhe përjetojnë sulme astmatike.

VËREJTJA 5

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI DËMTON FËMIJËT ENDE PA U LINDUR

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Duhani gjatë shtatzënisë zvogëlon qarkullimin e gjakut në placentë, kufizon oksigjenin dhe ushqyesit e tjerë të fëmija. Duhani shton rrezikun për abortim, lindje të parakohshme dhe mundësinë që fëmija të lind me tru dhe trup më të vogël.

VËREJTJA 6

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHKAKTON KANCERIN E MUSHKËRIVE

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Duhani shkakton kancerin e mushkërive, emfizemën dhe probleme të tjera të rrugëve të frymëmarrjes. Emfizema shkatërron qeset ajrore të mushkërive. Me kalimin e kohës, frymëmarrja vështirësohet. Ju filloni të vdisni ngadalë nga mungesa e ajrit.

VËREJTJA 7

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI VRET

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Kështu vjen vdekja nga kanceri i mushkërive. Barb Tarbox ka vdekur në moshën 42 vjeçare nga kanceri i mushkërive i shkaktuar nga pirja e duhanit.

VËREJTJA 8

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHKAKTON SULM NË ZEMËR

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Duhani shkakton sëmundje të zemrës duke dëmtuar enët e gjakut dhe furnizimin e zemrës tuaj me gjak. Një vit pas lënies së duhanit zvogëlohet dyfish rreziku nga sëmundjet e zemrës.

VËREJTJA 9

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI ËSHTË VARËSI

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Nikotina shkakton varësi. Pas një kohe të shkurtër ju do ta keni të vështirë të kontrolloni sasinë e duhanit që tymosni ose të lini duhanin. Shumë njerëz nuk e kuptojnë se janë të varur nga duhani deri në momentin kur provojnë ta lënë duhanin.

VËREJTJA 10

Vërejtja e përgjithshme:

DUHANI SHKAKTON SULM NË TRU

Vërejtja e kombinuar:

(a) Fotografia

(b) Vërejtja shtesë

Pirja e duhanit ngushton dhe bllokon arteriet në trurin tuaj. Bllokimi i arterieve shkakton sulm në tru. Sulmi në tru shpie në paralizim të përhershëm, dëmton të folurit, si dhe shkakton paaftësi dhe vdekje.

Knjižara zdravstvenih upozorenja - ANEKS 1

ZDRAVSTVENA KOMBINOVANA UPOZORENJA, OPŠTA UPOZORENJA I INFORMATIVNE PORUKE

Uputstva:

- i. Kombinovane upozorenje i opšte upozorenje moraju odgovarati jedna drugoj kao što je dole predstavljeno u ovom dokumentu, grupisane u 10 vrsta upozorenja raspoređenih po rednom broju od 1 do 10.
- ii. Svako pakovanje duvanskih proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano upozorenje, opšte upozorenje i informativnu poruku.
- iii. Informativna poruka je ista za sva pakovanja duvanskih proizvoda za pušenje: **"Duvanski dim sadrži 70 supstanci koje uzrokuju rak"**.
- iv. Svako pakovanje bezdimnih duvanskih proizvoda mora da nosi opšte zdravstveno upozorenje: **"Ovaj duvanski proizvod šteti vašem zdravlju i stvara zavisnost"**.
- v. Zdravstvena upozorenja za kuboidna pakovanja duvanskih proizvoda za pušenje treba da se uzimaju od Aneksa-3 knjižare zdravstvenih upozorenja. Ova upozorenja su formatirane, visoke rezolucije i visokog kvaliteta.
- vi. Način postavljanja zdravstvenih upozorenja na različite oblike pakovanja duvanskih proizvoda ilustrovan je na Aneksu-2 knjižare zdravstvenih upozorenja.
- vii. Kvalitetne slike kombinovanih upozorenja, osim slike namenjene za kuboidna pakovanja duvanskih proizvoda (ove se uzimaju iz Aneksa broj 3), mogu se preuzeti na linku <https://msh.rks.gov.net/Documents/Index/270> ili se zatražiti od Ministarstvo Zdravlja na mejl adresu msh.info@rks.gov.net .

UPOZORENJE 1

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE RAK GRLA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Ovaj pušač je oboleo od raka grla. Njemu je grkljan uklonjen i sada može disati preko otvora na njegovom grlu.

UPOZORENJE 2

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE RAK USTA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje uzrokuje rak jezika, usne i drugih delova usta. Medicinski tretman uključuje operacije koje mogu deformisati vaše lice.

UPOZORENJE 3

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE ZAČEPLJENJE KRVNIH SUDOVA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje sužava i začepljuje krvne sudove, smanjujući protok krvi i kiseonika u vašim udovima. Tokom vremena, ovo uzrokuje bolove, stvara otvorene rane i gangrenu što dovodi do amputacije udova. Tijekom vremena, to uzrokuje bolove, rane i gangrene dovode do amputacije udova. Tijekom vremena, to uzrokuje bolove, rane i gangrene dovode do amputacije udova.

UPOZORENJE 4

Opšte upozorenje:

ZAŠTITITE DECU OD DUVANSKOG DIMA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Deca koja su izložena duvanskom dimu su pogođena opasnim plućnim bolestima, infekcijama uva i napadima astme.

UPOZORENJE 5

Opšte upozorenje:

PUŠENJE DUVANA ŠTETI NEROĐENOM DETETU

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje u trudnoći smanjuje protok krvi u posteljicu, ograničava kiseonik i druge hranljive materije za bebu. Pušenje povećava rizik od pobačaja, prevremenog porođaja i mogućnost rođenja deteta sa manjim mozgom i telom.

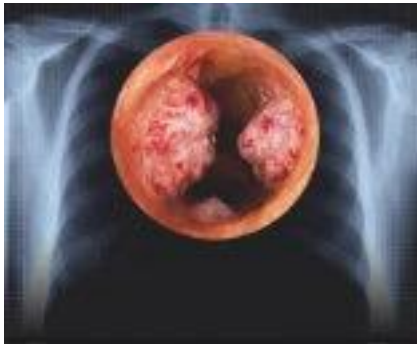
UPOZORENJE 6

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE RAK PLUĆA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje uzrokuje rak pluća, emfizemu i druge disajne probleme. Emfizema uništava vazdušne kesice pluća. Tokom vremena, disanje se otežava. Počinjete polako da umirete zbog nedostatka vazduha.

UPOZORENJE 7

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UBIJA

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Ovako izgleda smrt od raka pluća. Barb Tarbox je umro u 42 godini zbog raka pluća kojeg je uzrokovalo pušenje duvana.

UPOZORENJE 8

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE SRČANI UDAR

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje uzrokuje srčane bolesti oštećujući krvne sudove i snabdevanje krvlju. Godinu dana od prestanka pušenja, dvostruko se smanjuje opasnost od srčanih bolesti.

UPOZORENJE 9

Opšte upozorenje:

PUŠENJE STVARA ZAVISNOST

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Nikotin stvara zavisnost. Nakon kratkog vremena teško ćete kontrolisati količinu duvana koju pušite ili prestanak pušenja. Mnogi ljudi ne shvataju da su zavisni od duvana sve dok nisu suočeni sa prestankom pušenja duvana.

UPOZORENJE 10

Opšte upozorenje:

PUŠENJE UZROKUJE MOŽDANI UDAR

Kombinovano upozorenje:

(a) Slika

(b) Dodatno upozorenje

Pušenje sužava i zapušava arterije u vašem mozgu. Blokiranje arterija uzrokuje moždani udar. Moždani udar dovodi do trajne paralize, oštećenja govora, nesposobnosti i smrti.

Library of health warnings - ANNEX 1

COMBINED HEALTH WARNINGS, GENERAL HEALTH WARNINGS AND INFORMATION MESSAGE

Instructions:

- i. Combined health warnings and general health warnings must correspond to each other as presented below in this document, grouped into 10 types of remarks arranged by ordinal number from 1 to 10.
- ii. Each package of tobacco products for smoking must contain the combined warning, general warning and information message.
- iii. The information message is identical for all packaging of tobacco products for smoking: **"Tobacco smoke contains over 70 substances known to cause cancer"**.
- iv. Every package of smokeless tobacco products must carry the general health warning: **" This tobacco product damages your health and is addictive"**.
- v. Health warnings for cuboid packaging of tobacco products for smoking must be taken from Annex-3 of the library of health warnings. These warnings have high resolution and high quality format.
- vi. The manner of placement of health warnings for different forms of packaging of tobacco products is illustrated in appendix-2 of the health warnings library.
- vii. High-quality pictures of the combined health warnings for all packaging of tobacco products, except of those for cuboid packages (these are taken from appendix number 3), may be downloaded at the link <https://msh.rks-gov.net/Documents/Index/270> or requested from the Ministry of Health at the email address msh.info@rks-gov.net .

WARNING 1

General warning:

SMOKING CAUSES THROAT CANCER

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

This smoker has throat cancer. His larynx has been removed and he can now only breathe through the cavity in his throat.

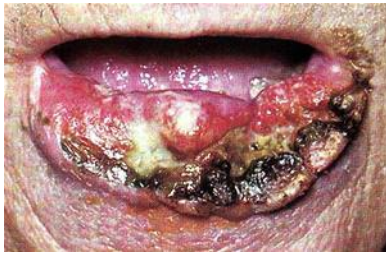
WARNING 2

General warning:

SMOKING CAUSES MOUTH CANCER

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking causes cancer of the tongue, lips and other parts of the mouth. Medical treatment includes surgeries that can deform your face.

WARNING 3

General warning:

SMOKING CAUSES BLOOD VESSEL DISEASE

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking narrows and blocks blood vessels, reducing the flow of blood and oxygen to your limbs. Over time, this causes pain, open sores and gangrene that leads to limb amputation.

WARNING 4

General warning:

PROTECT CHILDREN FROM TOBACCO SMOKE

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Children exposed to the secondhand smoke may suffer from dangerous lung diseases, ear infections and experience asthma attacks.

WARNING 5

General warning:

SMOKING HARMS UNBORN BABIES

Combined warning

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking during pregnancy reduces blood flow to the placenta, limiting oxygen and other nutrients to the baby. Smoking increases the risk of miscarriage, premature birth and raises the possibility that the child may be born with a smaller brain and body.

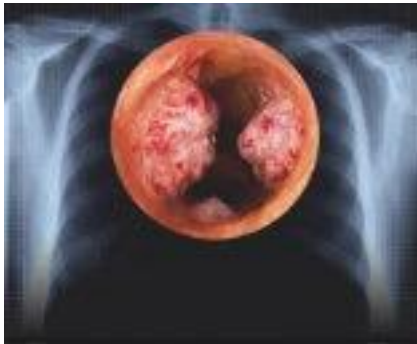
WARNING 6

General warning:

SMOKING CAUSES LUNG CANCER

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking causes lung cancer, emphysema and other respiratory problems. Emphysema destroys the air sacs of the lungs. Over time, breathing becomes difficult. You begin to slowly die from the lack of air.

WARNING 7

General Warning:

SMOKING KILLS

General Warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

This is how death from lung cancer looks like. Barb Tarbox has died at the age of 42 from lung cancer caused by smoking.

WARNING 8

General warning:

SMOKING CAUSES HEART ATTACK

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking causes heart disease by damaging blood vessels and the blood supply to your heart. One year after quitting smoking, the risk of heart disease is reduced by half.

WARNING 9

General warning:

SMOKING IS ADDICTIVE

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Nicotine is addictive. After a short time, you will find it difficult to control the amount of tobacco you smoke or to quit smoking. Many people do not realize they are addicted to smoking until they try to quit.

WARNING 10

General warning:

SMOKING CAUSES STROKE

Combined warning:

(a) Picture

(b) Additional warning

Smoking narrows and blocks the arteries in your brain. Blockage of arteries causes stroke. A stroke leads to permanent paralysis, impairs speech, and causes disability and death.